

Відео 11: Інтерв'ю з досвідченим пастором

Брюс :

– Знову радий вітати вас на курсі «Вчися керувати». Протягом останніх кількох сесій ми з вами говорили про те, що таке лідерство і про те, як пізнання себе допоможе вам стати ефективним лідером.

Сьогодні я маю честь представити вам мого найдавнішого друга. Наша дружба з Френком Вівером триває понад 50 років. Ми росли разом із середньої школи. Разом закінчили семінарію. Ми продовжуємо спілкування один з одним протягом багатьох років. Просто дізнаємося як справи один одного і допомагаємо одне одному. Я вважаю, що Френк – чудовий лідер. Він – чоловік. Він – батько і він – дідусь. Але він так само неймовірно ефективний лідер. Я радий, що можу збагатити вас порадами лідерів-практиків. Для цього я й запросив Френка для інтерв'ю.

Отже, Френку, для початку, розкажи, будь ласка, як відбувалося твоє формування як лідера. Я маю на увазі, коли ти зрозумів, що одного разу станеш лідером? Чи було в тебе розуміння, що ти набув достатньо досвіду, щоб стати ним?

Френк:

– Я народився, коли мій батько працював на молочній фермі у Вісконсині. У нього була освіта вісім класів. Але він розумів, що Бог закликає його до служіння. Тому я не так довго жив серед фермерів. Коли мені було дев'ять місяців, він поїхав навчатися до коледжу імені Кальвіна, а потім до семінарії. Тому з дитинства я ріс у сім'ї, в якій тато навчався, тому, що мій тато готувався стати пастором. Для мене це було свого роду формуванням мого життєвого шляху. Тож я міг би бути дитиною фермерів. Але я став сином пастора. Ще в ранньому віці я почав думати, що Бог закликає мене бути пастором. Це досить цікава історія. У деяких людей є справді драматичні історії про те, як вони були покликані стати лідерами в церковному служінні. Але для мене все почалося з того, що мої батьки спеціально купили мені костюмчик у тон костюму мого батька. Коли він почав проповідувати, я вже був одягнений у маленький костюмчик. Тоді мені було років п'ять. Люди говорили: «О, ти виглядаєш так

само, як твій батько». А мама запитала: «Ким ти хочеш стати, коли виростеш?» Я відповів, як за сигналом: «Ну що ж, коли-небудь я стану пастором». І всі сказали: «О, це чудово!» У мене є фотографія, що зробили, коли мені було близько п'яти років. Я стою за катедрою, можливо на стільці, оскільки я тоді був маленького зросту, стою з піднятими руками, як під час молитви благословення. Уже в ранньому віці я почав молитися: «Боже, допоможи мені коли-небудь стати пастором, але не змушуй мене бути місіонером». Я насправді молився про це в дитинстві, протягом багатьох років.

– Чому ти не хотів стати місіонером?

– Я уявляв собі, хто такий місіонер. Потрібно поїхати в Африку, а там багато змій. Ви, напевно, бачили зображення величезних змій. Я не був любителем змій. І я подумав: «Це було б жахливе життя, коли б Бог відправив мене в якусь іншу країну». Я просто хотів бути схожим на тата. Мене завжди підтримувала мама, вона пишалася мною. Коли я вже був пастором, вона говорила: «Знаєте, він став пастором, хоча ми взагалі не вмовляли його». Я вважаю, що виріс і став служителем завдяки маминій підтримці. Саме так проявився заклик від Бога особисто для мене. Бог рано покликав мене на служіння, ніби через материнські дії, але ми знаємо, що Бог використовує всілякі способи. Пізніше, коли ми з тобою навчалися в старших класах школи, у нас із тобою був схожий досвід. Ми записалися на програму літнього служіння. Мій батько служив у великих церквах, які були свого роду «внутрішньо спрямованими». Він був добрим пастором, але вся його увага була зосереджена всередині церкви. Він багато працював. Але в церкві мені було якось нудно. Ми взагалі ніколи не виходили за межі церкви, щоб благовістити в нашому районі. У нас було щось на кшталт маленької церкви-фортеці. Світ – погане місце. А тут, усередині церкви, ми в безпеці, ми – християни. Одного разу ми вирушили на літню програму служіння в Огден, штат Юта. Там я зустрів пастора-керівника зовсім іншого типу, ніж мій батько. Це був полум'яний, рудоволосий проповідник на ім'я Гері Гарт. Я оселився в будинку, де сім'я, з якою я жив протягом багатьох

тижнів, складалася з новонавернених християн. Вони були брудними. Церква була заповнена найрізноманітнішими людьми, які щодня в різних місцях, по кутах говорили з людьми про Ісуса Христа. Він водив нас у найсуворіші райони міста, де було багато алкоголіків. Одного разу він просто посеред вулиці, абсолютно несподівано для мене, сказав: «Розкажи їм про Христа». Мій погляд дуже сильно змінився після цієї поїздки. І коли я повернувся додому, я знову сказав, що хочу бути пастором. Але я хочу бути пастором церкви, яка буде орієнтована «назовні», і йти до людей, які перебувають «поза будівлею». Таким чином я утвердився у своєму первісному прагненні стати служителем. І почав думати про різні варіанти того, яким лідером може бути людина, яка є пастором.

Брюс:

– Нас навчали того, щоб стати служителем на кшталт капелана: піклуватися про людей, коли вони хворі, проповідувати в неділю, можливо, вести одну або дві групи для людей старшого віку або щось у цьому роді. А коли ти зрозумів, що покликаний бути лідером усередині церкви?

Френк:

– Думаю, що це був поступовий процес. Я маю на увазі, що всі знають, що той, хто стане пастором, буде задіяний у якомусь керівництві. Модель служіння мого батька полягала в тому, що лідерство було нібито зосереджене всередині церкви. Ви готуєте хороші проповіді; з'являєтесь там, де люди мають потребу. Але наше лідерство не мало жодного стосунку до того, щоб справді вийти до людей, які сусідують з нашою церквою. Церква, в якій я виріс, насправді не мала нічого спільного з людьми, які жили всього в одному кварталі від будівлі церкви. Коли я почав служіння, то брав приклад зі свого батька. Служіння в моїй першій церкві дуже нагадувало його служіння. Це була сільська церква. Я був виснажений, просто виголошуючи проповіді та відвідуючи людей у скрутну хвилину. Це була невелика сільська церква, що справді очікувала, що пастор буде найнятий, щоб робити в церкві абсолютно все. Увечері кожного недільного дня я дуже відчував утому. Через чотири роки я повинен був залишити

цю чудову церкву, хоча мені просто не хотілося їхати. Я перейшов до маленької церкви в Джексонвіллі, штат Флорида. Вона являла собою щось на кшталт місіонерської церкви, яку відвідували близько 30 осіб. Там я багато чого дізнався про лідерство, особливо про те, чого робити не можна, тому що всі моделі, взяті з моєї юності, там просто не працювали. Це була строката група людей. У радіусі 150 кілометрів від нас не було жодної церкви нашої деномінації. Деякі з дій, які, як мені здавалося, пастор і церква повинні робити автоматично, не мали жодного сенсу. Саме там я хоча б почав думати про те, що мені треба поводитися по-іншому. Можливо, мені варто освоїти якісь нові навички керівництва. Потім була третя церква, де я служив. Це була церква, в якій я провів більшу частину часу свого служіння. Я зрозумів, що служіння там було покликанням мого життя. 25 років я служив у церкві в Холланді, штат Мічиган. І саме там я зустрівся з кількома людьми, які мене надихнули. Однією з них була молода жінка з нашої церкви, яка займалася бізнесом. Вона була неймовірним лідером! І вона продовжувала говорити мені: «Френку, ти не просто проповідник. Ти – лідер, тому повинен нас кудись вести». Вона дарувала мені всілякі книжки з лідерства. Водночас я почав щороку відвідувати конференції у Віллоу-Крік, на яких викладав Білл Хайбелс. Він дуже надихнув мене, навчивши того, що пастори – це лідери.

Отже, завдяки звичайному повільному процесу зростання, я усвідомив той факт, що церква має кудись рухатися. Церква – це не просто група, яка постійно перебуває на одному місці, де нічого не змінюється. Усі церкви змінюються. Завжди є нове місце, куди Бог хоче привести церкву. З'являються нові служіння, нові труднощі та перемоги. Отже, я став дедалі частіше сприймати свою роль не тільки як учителя, а й розуміти, що життєво необхідно бути лідером. Я почав читати про лідерство все, що міг. Мені стали давати настанови кілька дуже добрих лідерів. І знаєте, з часом, думаю, що я набув деяких навичок. Але я усвідомив той факт, що, подобається мені це чи ні, але Бог мене покликав очолити цю церкву, що зростає.

Брюс:

– Виходить, ви берете участь у процесі лідерства і взаємодієте з культурою, а члени вашої церкви повинні змінюватися і розвивати своє бачення? Які події, пов'язані з довготривалою перспективою, відбулися за вашого керівництва, особливо в останній церкві або під час вашого перебування в Джексонвіллі?

Френк:

– Розповім про свою останню церкву, тому що це був справді тривалий процес, під час якого церква справді перетворювалася всі ці роки. Я усвідомив, насамперед, наскільки важлива структура. Тому я зрозумів, що маю провести церкву через зміну структури керівництва. Я справді успадкував систему від деномінації, частиною якої я був. У мене був досвід участі в раді старійшин і в раді дияконів, а потім і досвід пасторського служіння. Я швидко звернув увагу на те, що в цій церкві була дуже нефункціональна структура керівництва: величезна церква, рада старійшин і дияконів, збори старійшин і збори дияконів, була виконавча команда. Уся система не працювала правильно. І в них теж був свого роду «антипасторський» менталітет і не розуміння того, що пастор – є лідером. Один із провідних старійшин навіть сказав мені: «Наскільки я розумію, ви не повинні мати можливості голосувати в цьому комітеті». Отже, коли я прийшов туди, пастор був ледь не ворогом, коли справа стосувалася ухвалення рішень, що спрямовують церкву до якогось майбутнього. І тільки через багато років ми стали оцінювати структуру, і це потрібно було зробити, бо церква зростала. Ми дійшли висновку, що річ не в тому, що на посадах різного рівня перебували погані люди. Насправді в церкві була погана структура, а не погані люди. Ми попросили допомоги в інших лідерів із церков, у яких було помітне зростання. Вони розповіли про те, як їм довелося переосмислити свої дії. Ми просто розмовляли, я не квапив людей, не тиснув на них. Просто надав їм багато інформації. Це відбувалося приблизно протягом одного року. За цей період ми повністю перебудували структуру керівництва церкви, що дало змогу швидко вирішувати питання.

Брюс:

—Я також знаю, що однією з ключових дій, які ви здійснили, було утримання уваги членів вашої церкви на баченні, яке мало втілитися в наступні роки. Можливо, ви хотіли б поділитися з нами, у чому полягало це бачення і, як ви представили його людям? Як ви продовжуєте нагадувати людям про нього? Про те, як ви утримували увагу на цьому баченні? Що стосується вас, студентів нашого курсу, то пізніше ми говоритимемо про те, як висловити ваше бачення в письмовій формі і як розвивати його. Френку, розкажіть, будь ласка, про ваш досвід.

Френк:

— Почну з того, що я вважаю, що церкви хочуть, щоб їх кудись вели. Церква має бути живою, правильно? Це збори людей, які є ревними учнями Ісуса Христа. Ухвала церкви та її майбутнє мають бути набагато важливішими, ніж вирішення питань на кшталт: «Яку газонокосарку ми збираємося купити?» або «Який комп'ютер ми будемо купувати?». Я думаю, що загалом церкви, тобто члени церков хочуть, щоб лідери вели їх так, щоб було помітно, що «Бог веде нашу церкву». Я думаю, що церкви, які мені доводилося відвідувати, мають тенденцію бути циклічними. У них усе бігає колом. Щороку вони ганяються за власним хвостом. Як пори року. Сьогодні ми готуємося до Великодня. А потім почнеться літо, і ми зробимо це і ось це. Потім, як ви знаєте, настане Різдвяний сезон, і ми будемо готуватися до нього і проведемо таку-то програму. І так відбувається щороку. Я намагався зробити що-небудь трохи краще, ніж робив це роком раніше. Але виникало відчуття, що церкви ніби знову і знову крутяться по колу. Я переконався, що хоча б частина життя і діяльності у церков має бути лінійною. Ми рухаємося вперед. Мають відбуватися позитивні зміни. Я запропонував, щоб щороку ми починали осінній сезон із молитви, тематичної зустрічі з обговорення планів і невеликого бенкету. Ми приділили особливу увагу таким зустрічам. І ми запросили всіх членів церкви зібратися разом. Ми розповіли про те, яке розуміння ми маємо про те, що нам потрібно зробити, щоб виконати Божу волю і плани для нашої церкви.

Чесно кажучи – це не просто. Для того, щоб правильно розуміти, в чому полягає воля Божа, до чого нам потрібно прагнути, на що нам потрібно звернути увагу, ви маєте очікувати й шукати Божого керівництва. Для цього ви повинні багато часу провести в молитві. Ви повинні розмовляти з іншими про їхнє розуміння в цих питаннях. Ви повинні тримати руку на пульсі того, що відбувається. Отже, за кілька місяців до таких загальноцерковних зборів, ми починаємо молитися і планувати. На служіння прийде від 400 до 500 осіб, з особливим почуттям, яке я б назвав почуттям доброго хвилювання або трепету. Куди Бог поведе нас наступного року? Як чинити, щоб не просто бігати колами? Завдяки цій ідеї наша церква отримала благословення через різноманітний досвід і різні види служінь. Цього року, ми визначили, що Бог закликає нас більше концентруватися на молитві. Як зробити так, щоб наш дім справді був Домом молитви протягом усього року. Що це означає? Які зміни мають відбутися в нас, щоб нам стати церквою, яка повноцінно молиться? Раніше в нас був рік благовістя, коли ми представили членам церкви концепцію «виходу на вулицю». До того велика увага приділялася внутрішньому життю церкви. Ми побудували нову будівлю для церкви. А того року нам потрібно було вийти з цієї будівлі і піти на вулиці, щоб благовістити людям. Ми розповіли про таке бачення членам нашої церкви. Потім протягом року ми шукали всілякі способи для навчання і можливості, щоб по-справжньому вийти з церковної будівлі і піти в народ, до якого нас умістив Бог.

Можливо, найважливішою і найзначнішою подією, в якій брала участь наша церква, називалося «Ювілейним роком». Того року ми повністю погасили заборгованість за нашу нову будівлю і розмірковували про те, що нам робити далі. До цього ми планували другу фазу будівництва: ще одну нову будівлю. Якою буде ця друга фаза? Як нам організувати збір коштів для неї? Мушу зізнатися, що в мене було почуття, схоже на почуття провини за те, що наша церква витрачає так багато грошей на будівництво. Розмірковуючи про це, я звернув увагу на старозаповітну концепцію Ювілейного року. Кожні 50 років

народ Божий мав робити щось радикальне, перерозподіляючи землю і прощаючи борги. Земля отримувала спокій, раби отримували свободу. Це була особлива, радикальна щедрість. Тому я подумав, як би це могло виглядати, коли б ми оголосили «ювілейний рік» у церкві. Я служив у церкві «Голгота». Того року ми вирішили, що відкладемо другу фазу будівництва і жертвуватимемо, щоб допомогти в будівництві будівель для церков у тих частинах світу, де люди не можуть собі цього дозволити у фінансовому плані, але їм потрібне місце для зборів. Отже, поставили за мету зібрати 370 000 доларів, щоб збудувати сім будівель по всьому світу. Також я закликав кожну сім'ю направити хоча б одну людину зі свого спорідненого роду в будь-яку точку землі, щоб побачити світ, який живе в нужді та злиднях. У той Ювілейний рік Бог особливо благословив нас. Коли рік закінчився, ми подумали: «Чому ми повинні обмежитися тільки одним Ювілейним роком? Адже ми можемо стати свого роду Ювілейною церквою». Отже, ми розірвали глянцеві брошури про другу фазу нашого власного будівництва і вирішили, що порівняно з усім світом у нас чудові можливості. Тоді ми почали вкладати справді великі кошти в служіння в різних частинах нашої планети. На той час, як я пішов із цієї церкви, майже 800 людей роз'їхалися по всьому світу. Ми зібрали мільйони доларів на це служіння. У нас був бюджет у 1,6 мільйона. Ми віддавали спочатку 600 тисяч, потім 700, потім 800 тисяч доларів на рік. Була пророблена величезна робота. Це саме те, що сталося з висловлювання: «Ми не будемо просто бігати колом. Ми хочемо бути відкритими для того служіння, на яке Бог покличе нас, і бути там, куди Він поведе нас». І я думаю, що той бенкет став найбільш значущим вечором у житті церкви, тому що християни люблять, щоб їхнє життя було наповнене сенсом. Бог веде їх у новому напрямку. Особисто для мене це розуміння стало дуже важливим. Це ключовий момент лідерства. Куди Бог хоче привести цю групу людей? Як ми ставимо цілі і закликаємо до їх досягнення? Що відбуватиметься в процесі змін? Як ми продовжимо нагадувати вірянам про те, чому ми продовжуємо йти обраним шляхом? Чому це важливо?

Брюс:

– Розкажи нам про випадки, коли ви думали, що у вас була добра, правильна ідея. А виявилось, що це – провал? Як ви даєте раду невдачам? Адже невдачі – це тяж частина лідерства. Адже ви не завжди робите правильний вибір.

Френк:

– Правильно. Я думаю багато про що, коли озираюся на роки, що минули в служінні. Думаю, що одна з моїх помилок полягала в моїй концепції, що, якби я був справді хорошим хлопцем, коли б я справді добре керував, якби я справді ясно пояснював, коли б я зібрав усіх нас разом, то ми змогли б змінитися. Подібно до того, як церква з доволі вкоріненої у внутрішньому служінні, служінні одне одному – на сильну церкву, спрямовану на служіння зовнішнім людям, на місіонерську церкву, яка впливає на наш район і на багато частин світу. Що я міг би зробити так, щоб усі підтримали мене. І мені було дуже боляче усвідомлювати, що не завжди вдається вести всіх за собою. І були часи, коли я був упевнений у тому, що розчаровував людей. Люди думали, що ми рухаємося в неправильному напрямку. Були люди, які відчували, що їх підштовхують до місіонерської діяльності. Були й такі, яким здавалося, що ми ігнорували їх. Був час, коли одночасно з церкви пішло близько 150 людей, пішов служитель. Це були важкі, гіркі часи. І я засвоїв, що, незважаючи на те, що я старався, як міг, однаково бувають часи, коли не всі йдуть за лідером. І це було дуже болісно для мене. Це найболючіші спогади, які в мене були, коли я був лідером із добрими намірами, з розумінням того, що Бог закликає нас рухатися в цьому напрямку. А потім були й інші, які говорили: «Ні, ми туди не підемо». Такі люди створювали проблеми, а потім просто пішли. Це було справді боляче для мене.

Брюс: - Я знаю, що вам, як керівнику, критично налаштовані люди, час від часу дзвонять, надсилають листи електронною поштою, месенджерами та викликають вас на неприємні розмови. Як ви ставитеся до таких людей?

Френк:

– За ці роки я засвоїв кілька істин: по-перше, будь-яка критика завдає болю, незалежно від того, наскільки позитивно ви ставитеся до того, що вас критикують. Коли ви критикуєте співробітників, незалежно від того, як гарно формулюєте критику, все одно будь-яка критика ранить. Але буває, що критика ранить занадто глибоко і надмірно. Особисто я намагаюся тримати себе відкритим для критики. Бувало, що це занадто глибоко ранило мене. Я намагався знайти крихту правди, бо часто критика, навіть якщо хтось справді налаштований проти вас, часто містить зерно істини. Я перевінив це на власному досвіді. Але я дійшов висновку, що не можу зробити всіх щасливими. Це не моя робота, щоб зробити всіх щасливими. Критика приходить разом із прийняттям служіння, пов'язаного з лідерством. Ви можете сказати, що ми на правильному шляху, Бог закликає нас, наприклад, повернути праворуч. Більша частина церкви вважає, що всі повинні повернути праворуч. При цьому можуть бути люди, які захочуть повернути ліворуч і йти зовсім в іншому напрямку. Прийняття критики важко дається. Для мене це найгірша частина лідерства. Якщо ви чуєте від когось: «мої друзі називають вас Гітлером» і такі слова вас не ранять, то з вами, ймовірно, щось не так. Або, коли в літньої пані з церкви на задньому сидінні машини лежала велика коробка. Хтось запитав її: «Для чого це?» Вона відповіла: «Це труна для нашого пастора». Приємно чути, що я просто дуже хороший хлопець, керівник. Радісно, коли ви говорите церкві, що нам потрібно рухатися ось у цьому напрямку, і люди йдуть за вами саме в цьому напрямку. Але бувають випадки, коли люди залишаються позаду. І це дуже боляче, мені дуже важко, тому що я не люблю конфліктів. Я не можу зрозуміти тих, кому це подобається. Часом це заспокоює. Вас можуть неправильно зрозуміти. Це болючі переживання. З досвіду скажу, що листи, які не були підписані, або люди, які кажуть гидоти, або групи людей, які збираються для того, щоб атакувати лідера, - здебільшого таке відбувається в перші 10 років служіння. І в міру того, як я дізнавався більше про лідерство, і в міру того, як церква дедалі більше формувалася під таким керівництвом, коли

церква почала творитися як єдине тіло Христове і прийняла місіонерський напрям, люди або почали приймати бачення керівника, або пішли з церкви. В останні 10-15 років ситуація стала зовсім іншою. Я думаю, що в більшості випадків можна пережити критику. Згодом деякі з критиків можуть стати вашими близькими друзями. У мене в церкві була людина, яка сказала мені, що якщо я вчиню по-своєму, то більше не зможу ухвалювати рішення тут. Але, коли я пішов, він обійняв мене, заплакав і сказав: «Я люблю тебе!» Це велика справа – бути лідером. Просто робіть те, що ви можете. Вчіться на своїх помилках. І не дозволяйте критиці паралізувати вас. Звісно, значно простіше сказати: «Я просто дбатиму про всіх, не буду ні на кого тиснути й умовляти. Будемо щороку просто ходити по колу».

Брюс:

– Нехай усі будуть задоволені та щасливі.

Френк:

– Вірно. Ми постараємося, щоб усі були задоволені. Але я думаю, що в довготерміновій перспективі біблійне керівництво приводить людей до нових вершин. Це нові, прекрасні місця, куди бажає привести нас Господь. Тому, важливо керувати по-біблійному.

Брюс: - Особисто для мене, ця зустріч - велике задоволення. Ми з Френком обговорюємо цю тему вже багато років. Як зауважив Френк, ціна лідерства дуже висока. Ми розглянемо ці питання в наступних лекціях. Усе, про що ми говорили раніше, підводить нас до того, щоб добре знати самих себе і знати, у чому ваші сильні сторони. Важливим є усвідомлення того, що особисто ви маєте бути лідером і робите свій вибір стати лідером. Процес лідерства включає в себе з'ясування того, куди саме Бог покликав іти вас і вашу групу або церкву. А потім, керувати з Божою допомогою і за допомогою людей. Таке розуміння, впевненість і досвід прийдуть не відразу. Це не відбувається моментально, якщо тільки не відбувається щось надприродне. Отже, у наступних відеолекціях ми продовжимо розмову про лідерство. Говоритимемо про культуру,

про те, «як тут усе робиться», і про те, що нам доведеться змінити.